

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ เทคนิคการวิเคราะห์แบบแสดงรายการภาษีของเจ้าพนักงาน
ตรวจสอบ สำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงราย

ผู้เขียน นางสาวธิดิพร เจริญไพบูลย์สกุล

ปริญญา บัณฑิตโท

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ชูศรี เที้ยศิริเพชร ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวรรณ เลหาะวิสุทธิ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงเทคนิคการวิเคราะห์แบบแสดงรายการภาษี
ของเจ้าพนักงานตรวจสอบ สำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงราย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาใช้แบบสอบถามทำการสอบถามเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ
ภาษีระดับ 3-7 ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงรายในปัจจุบัน จำนวน 24 คน
เพื่อทราบถึงเทคนิคการวิเคราะห์แบบแสดงรายการภาษีที่เจ้าพนักงานตรวจสอบ สำนักงาน
สรรพากรจังหวัดเชียงราย ใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องของการเสียภาษีของผู้ประกอบการ
และรวบรวมข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย นอกจากนี้ยัง
รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากบทบัญญัติต่างๆ ในประมวลรัษฎากร ระเบียบ กรมสรรพากร เอกสาร
เผยแพร่ของกรมสรรพากร และเอกสารทางวิชาการต่างๆ

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 20-30 ปี
มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 1 – 5 ปี และส่วน
ใหญ่ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีระดับ 3

การวิเคราะห์แบบแสดงรายการภาษีเป็นการปฏิบัติงานอย่างหนึ่งในการกำกับดูแลผู้เสีย
ภาษีตามระบบงานใหม่ของกรมสรรพากร ซึ่งเทคนิคหรือวิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบแสดง
รายการภาษีนั้นไม่มีรูปแบบกำหนดไว้แน่นอน ดังนั้นเจ้าพนักงานตรวจสอบแต่ละคนก็จะมีรูป
แบบและเทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์แตกต่างกันไป

ในการศึกษารั้งนี้ได้แบ่งประเด็นที่ทำการศึกษาออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ เทคนิคการวิเคราะห์แบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล เทคนิคการวิเคราะห์แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เทคนิคการวิเคราะห์แบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม และปัญหาที่พบจากการวิเคราะห์แบบแสดงรายการภาษี

ผลการศึกษาพบว่าเทคนิคที่เจ้าพนักงานตรวจสอบใช้ในการวิเคราะห์แบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล ทางด้านรายได้มากที่สุด ได้แก่ การเปรียบเทียบรายได้ตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล กับแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือแบบแสดงรายการภาษีธุรกิจเฉพาะ และการวิเคราะห์อัตรากำไรขั้นต้นต่อค่าขายและการวิเคราะห์อัตรากำไรสุทธิต่อค่าขาย ส่วนทางด้านรายจ่ายนั้น เทคนิคที่เจ้าพนักงานตรวจสอบนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ การวิเคราะห์ต้นทุนขาย และการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายที่สัมพันธ์กับต้นทุนที่ขาย ด้านสินทรัพย์ หนี้สินและทุนนั้น เทคนิคที่เจ้าพนักงานตรวจสอบนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ การวิเคราะห์สินค้างคงเหลือปลายปี ส่วนด้านอื่นๆ นั้น เทคนิคที่เจ้าพนักงานตรวจสอบ สำนักงานสรรพากรจังหวัดเชียงราย นำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ การวิเคราะห์งบการเงินโดยเปรียบเทียบกับกิจการประเภทเดียวกัน

สำหรับเทคนิคการวิเคราะห์แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เจ้าพนักงานตรวจสอบนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ การเปรียบเทียบรายได้ตามแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กับแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม ส่วนเทคนิคที่เจ้าพนักงานตรวจสอบ นำมาใช้ในการวิเคราะห์แบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มมากที่สุด ได้แก่ การเปรียบเทียบสัดส่วนยอดซื้อต่อยอดขาย

จากการศึกษาพบว่าปัญหาที่เจ้าพนักงานพบในการวิเคราะห์แบบแสดงรายการภาษีนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ด้าน คือ ปัญหาทางด้านผู้ประกอบการหรือผู้ที่มีหน้าที่ชำระภาษี ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการขาดความรู้ ความเข้าใจ รวมไปถึงการขาดทัศนคติที่ดีต่อการชำระภาษีอากร ส่วนทางด้านหน่วยงานสรรพากรนั้นส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาที่เกิดจากความล่าช้าและความผิดพลาดของข้อมูลภายในที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์แบบแสดงรายการภาษีของหน่วยงานเอง

Independent Study Title Technique of The Tax Returns Analysis by The Audited
Officers, Chiang Rai Revenue Office

Author Miss Thitiporn Charoenpiboonsakul

Degree Master of Accounting

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor	Chusri	Taesiriphet	Chairperson
Assistant Professor	Suvanna	Laohavisudhi	Member

Abstract

The objective of this independent study was to study the techniques that the Chiangrai Revenue Office's tax investigation officers used for analyze the correctness of tax returns.

By data collected from 24 officers of tax investigation level 3 – 7 who were operating in auditing department of Chiangrai Revenue Office during the period of the study, questionnaires were specially designed to find out what methods that each of them used in auditing. All data were analyzed and interpreted in terms of frequency, percentage and means. Besides, the revenue code and many of the revenue office's documents were also mentioned in this study.

Most of the questionnaire answerers were female whose ages were around 20-30 years. Their educational level were bachelor degree and working experiences were between 1 – 5 years. Most of them worked as tax investigation level 3.

Tax returns analysis was one of the main duties that the tax investigation officers of the revenue office had to take on new working system, taxpayers' supervision. There was no, however, accurate technique or method that all officers should follow so each of them would have used their own methods that normally were different.

In this study, the studied points were divided into 4 parts; corporate tax returns analysis technique, personal tax returns analysis technique, valued added tax returns analysis technique and problems on tax returns analysis.

The results were found on corporate tax returns analysis technique that, on the revenue side, the comparison of income between corporate tax returns and valued added tax returns or special business tax returns and gross/net profit ratio were the most usable technique performed by the officers. On expenditure, the most favorite technique that was usually used was to verify the correctness of cost of sale and the analysis of correlation between expenditure and revenue. On asset, liability and equity, the technique that was usually used was inventory analysis. For other techniques, the comparison of any financial ratios among the financial report in same industry was the most favorite.

On personal tax returns analysis technique, the comparison of income between personal tax returns and valued added tax returns was usable technique that the officers usually used in maximum level. Finally, the technique that most of the officers used in valued added tax returns analysis was the comparison of the percentage of taxpayers' sale and purchase.

From the study, it was also found that the problems on tax returns analysis could be occurred in 2 sides. One was on taxpayers side was the lack of knowledge, understanding and good attitude to tax system. The other was on the revenue office itself was the delay and mistake of inside data which brought about the misunderstanding between taxpayers and officers and wasted their precious time very much.